

[Carl P. Jensen.]

sinkelse af byggesager, og derfor anvendes den kun yderst sjældent, men man gjorde det altså i Slagelsesagen. Det vil erindres, at den højtærede minister for offentlige arbejder redegjorde for denne sag den 9. februar, og de foreliggende tilbudssummer står refereret i folketingets forhandlinger 1954—55, sp. 1967. Et kontroltilbud viste, at tilbudet efter beregningsudvalgets skøn skulle have været på ca. 140 000 kr., og det skulle reduceres med 2 pct. for at markere denne tilbudssum, der skulle være den laveste, der overhovedet kunne bydes på. Det laveste tilbud fra mesterforeningens medlemmer lå på ca. 126 000 kr., men da det var omfattet af licitationserklæringen, skulle det udskydes.

Det er derfor helt urimeligt, når man har søgt at stille problemet op på den måde, at statsbanerne har favoriseret den kooperative virksomhed ved ikke at antage et endnu billigere tilbud fra en privat håndværksmester. Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen overrasker, når han den 9. februar erklærer, at det

„forekommer mærkværdigt, at arbejdet blev overdraget det kooperative selskab, hvis tilbud ikke var det billigste, men var ca. 3 000 kr. dyrere end et tilbud fra private håndværkere.“

Det ærede medlem vidste jo godt, at statsbanerne var pligtige at tale, at denne mester blev udskudt, og dermed eksisterer dette tilbud overhovedet ikke. Licitationsreglernes forudsætninger var derfor opfyldt, for så vidt angår det værn, man ville yde et af foreningens medlemmer, nemlig at skåne ham for at få overdraget arbejdet til en pris, som mesterforeningen ensidigt skønnede han ikke kunne udføre det for.

Jeg ønsker at sige, at denne menneskekærlige omsorg skal ikke omfatte andre tilbudsgivende end mesterforeningens egne medlemmer. Kooperationen har ikke bedt om denne omsorg, og mesterforeningens aftale med statsbanerne gennem den afgivne licitationserklæring kan ikke gribe ind i den kooperative forretnings dispositioner. Heri har prisdirektoratet da også erklæret sig enig. Nu ved jeg meget vel, at hverken Håndværksrådet eller Byggefagenes Samarbejdsudvalg vil acceptere dette synspunkt

— men det får blive deres hovedpine. Jeg for min part tror i hvert fald, at Arbejdsgiverforeningens håndværksmestre skulle have sig meget frabedt, at de kooperative virksomheder traf aftale med f. eks. bolig-selskaber eller offentlige myndigheder om, at de skulle kunne begære private håndværksmestres bud udskudt, hvis deres tilbud lå lavere, end de kooperative forretninger skønnede rimeligt. Jeg tror, man ville protestere — måske tilmed med de ærede forespørgeres bistand — og efter min mening også med rette.

Jeg har meget vel bemærket, at Håndværksrådet har udsendt en længere redegørelse i denne sag. Men den forekommer mig noget anstrengt, og den virker langtfra overbevisende; snarere tror jeg, man kan sige, at den megen trykssvæerte skal tjene til forsvar for en dårlig sag. Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger om den konkrete sag fra Slagelse, der i denne forbindelse kun har interesse i spørgsmålet om licitationserklæringerne. Hvor bygherren ikke ønsker at underskrive en sådan erklæring, har mesterforeningerne ret til at kræve samtlige tilbud forelagt, forinden disse afgives til bygherren, for at lade disse underkaste en såkaldt forhåndsregulering.

Da licitationserklæring, for så vidt angår boligbyggeriet, ikke skønnes at foreligge for stort mere end 30—40 pct., betyder det, at 60—70 pct. af samtlige afgivne tilbud ikke indgives direkte til bygherren, men først skal indleveres til mesterforeningerne for at blive underkastet en forhåndsregulering. Denne forhåndsregulering sker meget ofte på den måde, at man tager middeltallet af samtlige indkomne tilbud, hvorefter man kan placere de tilbud, der ligger under middeltallet, lige så meget over, som de før lå under, d. v. s. en rent mekanisk regel, der udføres af kontorpersonale og ikke har noget med en faktisk bedømmelse af budenes saglige beregning at gøre.

Der er for mig ingen tvivl om, at denne fremgangsmåde medfører en ganske alvorlig fordyrelse af byggeriet, ikke mindst når der er tale om boligbyggeri.

Her vil jeg gerne pege på, at der gennem de senere år har været udført et betydeligt forskningsarbejde med henblik på en rationalisering og billiggørelse af boligbyggeriet.